

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus
voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. II. Rejiciuntur duæ extremæ sententiæ

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77132)

Rejiciuntur duae extreme sententiae.

Dico primò: Decretum Dei liberum, in denominatione extrinseca, petita ab actione transiente, quâ Deus creaturas ad extra produxit, adaequate non consistere.

Probatum conclusio: Primò quia juxta hanc sententiam, non nisi in sensu metaphorico salutarum Deum liberè velle creaturas: Sed hoc reprobatur Scriptura, ut constat ex locis articulo sequenti relatis: Ergo &c. Sequela Majoris est evidens, externa enim creaturarum productio non nisi metaphorice potest dici illarum voluntas, & solum potest esse voluntas signi, non autem beneplaciti: unde juxta hanc sententiam Aureoli, nulla datur in Deo voluntas beneplaciti, sed tantum signi, quod est contra communem Theologorum sententiam.

Secundò, Deus ab aeterno dicitur liberè volens creaturas, & tamen actio illa transiens, quam ponit ista sententia, non fuit ab aeterno, sed in tempore: Ergo non denominatur liber ab illa.

Tertiò, Deum esse liberè volentem, est denominatio intrinseca: At intrinseca denominatio ab actione non immanente, sed formaliter transiente nequit praestari: Ergo Deus non potest constitui, nec denominari liberè volens creaturas, per actionem formaliter transientem, quâ illas ad extra produxit.

Quarò, Si haec sententia Aureoli vera esset, absque ullo inconvenienti posset Deus incipere aliquid velle de novo, cum non sit inconveniens, quod actio illa transiens productiva creaturarum, de novo ponatur in tempore: Consequens est falsum, ut constabit ex infra dicendis: Ergo & Antecedens.

Denique, Si Deum liberè diligere creaturas, nihil aliud esset quam eas producere, cum potentia ad non producendum, ut docet Aureolus: propositio ista ex Psal. 137. *Omnia quaecumque voluit fecit*, redderet hunc sensum, omnia quae fecit, cum posset non facere, fecit, quod est ridiculum. Et ista, sic Deus dilexit mundum, ut filium suum unigenitum daret, sic esset exponenda: sic dedit Filium mundo, ut daret Filium, quae est absurda locutio. Denique ista, *salvum me fecit, quoniam voluit me*, sic debet interpretari in sententia Aureoli: *salvum me fecit, quoniam salvum me fecit*, quae est negatoria repetitio.

Dico secundo: Actum liberum Dei non constitui per aliquam perfectionem extensivam, superadditam ad perfectiones necessarias, & ab illis ratione distinctam.

Probatum conclusio: Primò quia si actus liber Dei aliquam perfectionem extensivam actui necessario superadderet, Deus posset, vel potuisset habere aliquam perfectionem quam non habet: Sed hoc repugnat actui puro, & summe perfectioni, ut constat: Ergo & illud. Sequela Majoris est evidens: nam in Deo potuit esse decretum quod de facto non fuit, v. g. decretum creandi novum mundum, vel assumendi naturam Angelicam: Ergo si actus liber Dei aliquam perfectionem extensivam actui necessario superaddat, in Deo potuit esse aliqua perfectio extensiva, quae de facto in illo non est.

Secundo, Vel perfectio illa libera & extensiva est realiter identificata cum entitate divina, vel non: Si primum, illa non potest entitativè

A deficere, sed solum terminativè, & sic haec opinio coincidet cum communi sententia Thomistarum, infra exponenda. Si secundum, sequitur quod entitas divina & increata sit in potentia in ordine ad illam, quod repugnat actui puro, & summe perfectioni.

Tertiò, In Deo admittenda non est aliqua perfectio imperfecti admixta: Sed perfectio defectibilis sub ratione entitatis, vel perfectionis dicitur imperfectam, nam posse non esse, maxima imperfectio est: Ergo illa non debet in Deo admitti.

Denique, Hoc ipso quod perfectio illa entitativè sit defectibilis, debet à voluntate divina entitativè distingui, ut constabit ex dicendis §. sequenti, impugnando sententiam Fonsecae & Salas: Sed nulla potest in Deo admitti perfectio entitativè distincta ab ejus voluntate, alioquin illam actuaret & periceret, & cum ea realem compositionem efficeret: Ergo non potest admitti in Deo aliqua perfectio, defectibilis sub ratione perfectionis, & entitatis: licet (ut infra dicemus) possit in eo admitti perfectio defectibilis sub ratione purae terminationis.

Aliae sententiae mediae confutantur.

Inter duas sententias extreme oppositas, quas §. precedenti impugnavimus, duae versantur mediae, breviter hic confutandae: quarum una videtur affinis opinioni Aureoli, altera vero parum distans à sententia, quae à Recentioribus tribuitur Cajetano.

Dico ergo tertio: Decretum Dei liberum non constitui, etiam partialiter, & inadaequate per aliquid extrinsecum, nempe per effectus quos Deus ad extra produxit, vel per actionem, & causalitatem per quam illos produxit.

Probatum conclusio ratione fundamentali: Implicat causam adaequate, vel inadaequate constitui per suum effectum, cum prius natura quam illum producat, debeat esse complete, & adaequate constituta. Sed creatura producta, & actio productiva illarum, sunt effectus decreti voluntatis divinae: Deus enim (sicut inquit Apostolus) operatur omnia secundum consilium voluntatis suae: Ergo repugnat liberum Dei decretum partialiter & inadaequate constitui, per effectus ad extra productos, vel per actionem productivam illorum.

Confirmatur: In Scriptura creaturae dicuntur futurae, quia Deus illas vult: dicitur enim Psal. 137. *salvum me fecit, quoniam voluit me*. Et Psal. 134. *Omnia quaecumque voluit Dominus fecit*. Et Apocal. 2. *Tu creasti omnia, & propter voluntatem tuam erant, & creata sunt*: Ergo volitio Dei libera est causa futurationis rerum; non verò futurationis rerum, ratio constitutiva ipsius liberae volitionis.

Dices cum Arrubal, & Granada: Velle Dei liberum non constitui, etiam inadaequate, per effectus ad extra productos, sed per causalitatem, seu actionem, quâ Deus illos ad extra produxit; & cum talis actio sit prior creaturis productis, consequens sit quòd volitio Dei libera per eam constituta, illas praecedat, sitque ab eis independens, ac proinde quòd verè affirmetur creaturas esse existentes vel futuras, quia Deus libere voluit.

Sed contra primò: Non solum creatura, sed etiam

et in Bibli...